

Lars Nybom, 08-4733123
lars.nybom@vinnova.se

Miljö- och energidepartementet
Miljömålsenheten
Gunilla Blomquist
Kemikalieenheten
Erika Nygren

Remissyttrande över Europeiska Kommissionens förslag COM(2015) 614/2 till meddelande om cirkulär ekonomi

Sammanfattning

Vinnova är positiva till Kommissionens samlade förslag i handlingsplanen för en cirkulär ekonomi. Vinnova ser positivt på Kommissionens förslag att med ett samlat grepp främja utvecklingen utveckling och innovation mot en cirkulär ekonomi med initiativ som adresserar hela värdekedjan med produktion, produktionsprocesser, konsumtion, avfallshantering samt forskning och innovation. Vinnova är tveksam till att man uppnår någon förändring genom att endast samla insatser för en cirkulär ekonomi i ett paket inom Horizon 2020. Större fördelar skulle kunna uppnås genom att utnyttja den befintliga strukturen och införa cirkulär ekonomi som ett bedömningskriterie inom flertalet av H2020 program

Andra aspekter som bör beaktas

För att Sverige skall kunna positionera sig väl i de möjligheter som ges via satsningarna krävs en tydlig samordning för forskning och innovation kopplat till cirkulär ekonomi. Idag förekommer ett flertal satsningar i olika omfattningar och med deltagande av olika myndigheter. Ett exempel på en större satsning som startar sin verksamhet 2016 är det strategiska innovationsprogrammet för resurseffektivitet (RE:Source). Detta program (RE:Source) finansieras gemensamt av Vinnova, Energimyndigheten och Formas, och är en plattform där akademi, institut, näringsliv och offentlig sektor kan mötas. Som en del i uppdraget att stärka befintliga innovationsprogram inom resurseffektivitet och återvinning, kommer Vinnova att tillföra upp till 20 miljoner kr extra till programmet per år under 2016-2019.

Möten mellan olika myndigheter sker även genom andra initiativ för att utbyta information och erfarenhet inom området. Ett exempel är att sedan våren 2014 träffas två gånger per år de myndigheter som på olika sätt stödjer forskning och utveckling av miljöinnovationer. I denna grupp ingår Vinnova, Formas, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Havs- och

vattenmyndigheten, Strålsäkerhetsmyndigheten, SGU, Energimyndigheten, Tillväxtverket, SMHI och Mistra. Vinnova är sammankallande i gruppen. Till gruppens möten är även tjänstemän från Näringsdepartementet och Miljö och energidepartementet inbjudna.

För att öka svenska aktörers möjligheter att positionera sig väl i Kommissionens kommande satsningar inom cirkulär ekonomi bedömer Vinnova att det vore önskvärt med en tydligare nationell samordning av forskning och innovation inom området.

Vinnovas ställningstaganden

Vinnovas ställningstagande har inriktats på betänkandets avsnitt 6, ”Innovation, investment, and other horizontal measures”

Vinnova ställer sig positiv till Kommissionens förslag att med ett samlat grepp i denna handlingsplan utnyttja tillgängliga instrument (Horizon 2020, Life+, COSME, strukturfonderna, EFSI, EIB) för att främja utveckling och innovation mot en cirkulär ekonomi.

Satsningen inom Horizon 2020 baseras på delar av existerande program vilka samlats i ett paket för cirkulär ekonomi. Innehållet i Horizon 2020 paketets koppling till ambitionerna i handlingsplanen är något svag. Av de allokerade 650 miljoner euro har inga nya medel tillförts samt den del som tydligt adresserar cirkulär ekonomi har en begränsad budget.

Vinnova är tveksam till att man uppnår någon förändring genom att endast samla insatser för en cirkulär ekonomi i ett paket inom Horizon 2020. Större fördelar skulle kunna uppnås genom att utnyttja den befintliga strukturen och införa cirkulär ekonomi som en del av urvalsprocessen av projekt (t.ex. genom tydliga bedömningskriterier), vilket i förlängningen har potential att dels påverka inflödet av ansökningar, dels effektivare nyttiggöra synergier mellan olika program. För att en cirkulär ekonomi ska kunna få genomslag krävs förändringar i redan befintliga strukturer av forsknings- och innovationsfinansiering.

Vinnova ser positivt till utnyttjandet av befintliga instrument inom EIB och InnovFin för att finansiera innovation inom cirkulär ekonomi. Svenska banker har hittills visat svagt intresse av garantiinstrumenten som används inom InnovFin. Vilka åtgärder kommer Kommissionen att vidta för att nå europeisk täckning och försäkra att alla små och medelstora företag erbjuds samma möjlighet?

I detta ärende har generaldirektör Charlotte Brogren beslutat. Handläggare Lars Nybom har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också handläggare Karin Aase och Esa Stenberg, enhetschefer Margareta Groth och Martin Svensson, samt avdelningschef Joakim Tiséus deltagit.

Datum

Darienr

3 (3)

Ert darienr

Charlotte Brogren

Lars Nybom